

ÅRSRAPPORT SOS-BARNEBYER 2011

SOS
BARNEBYER

Et trygt hjem for alle barn

VEIEN TIL ET BEDRE
SAMFUNN BEGYNNER MED
EN TRYGG BARNDOM

VÅR VISJON

ALLE BARN HØRER TIL I EN FAMILIE OG UTVIKLER SEG MED OMSORG, RESPEKT OG TRYGGHET.

HVEM VI ER

SOS-barnebyer er en internasjonal humanitær organisasjon som arbeider for å gi barn et trygt hjem. Vi støtter familier slik at de kan skape et godt oppvekstmiljø for barna sine, og gir barn som trenger en ny familie, et nytt hjem i en SOS-barneby.

Vi sørger for utdanning og helsetilbud, enten gjennom egne programmer eller i samarbeid med ansvarsfulle partnere. Målet er at barna skal bli selvstendige voksne og en ressurs for samfunnet sitt.

SOS-barnebyer har over 60 års erfaring innen barneomsorg og arbeider uavhengig av nasjonalitet, kultur og religion i 133 land og territorier over hele verden.

- Stiftet i 1949 av østerrikeren Hermann Gmeiner
- Foreldreløse barn etter 2. verdenskrig var motivasjonen for etableringen av den første SOS-barnebyen i Imst i Østerrike
- SOS-barnebyer sikrer at pengene kommer fram gjennom en tydelig og transparent virksomhet og gode kontrollrutiner

” Det er lett å gjøre godt når så mange mennesker bidrar

Hermann Gmeiner,
SOS-barnebyers grunnlegger

HVORDAN VI HJELPER

SOS-barnebyer mener at et velfungerende familiemiljø er den beste rammen for barns oppvekst. Stabile relasjoner og et trygt hjem er essensielt for barns fysiske og psykiske utvikling. SOS-barnebyer hjelper de barna i verden som er mest sårbare – foreldreløse barn og barn uten tilfredsstillende omsorg. Barnets beste ligger til grunn i alt vårt arbeid.

OMSORG

Vi jobber med familier i krise og med å forebygge omsorgssvikt og familieoppløsning. Ulike former for støtte gis for å sikre at barna kan vokse opp i sin egen familie. Vi jobber også med fosterfamilier og etablerer SOS-barnebyer for å gi langsiktig omsorg til barn som trenger en ny familie.

UTDANNING

Skolegang er selve grunnsteinen for vekst og utvikling i alle samfunn. SOS-barnebyer etablerer både egne barnehager, skoler og yrkesopplæringsentre, og støtter utviklingen av lokale skoler.

HELSE

SOS-barnebyer jobber for bedre fysisk og psykisk helse for det enkelte barn, og støtter lokalsamfunn i etableringen av gode helsetilbud. Vi driver også egne medisinske sentre med tilbud spesielt for kvinner og barn.

BARNES RETTIGHETER

Foreldreløse barn og barn uten tilfredsstillende omsorg er spesielt utsatt for overgrep og brudd på sine rettigheter. SOS-barnebyer jobber for at barn skal få innfridd retten til utdanning, helse, beskyttelse, utvikling og deltagelse – og til å få vokse opp i en omsorgsfull familie.

NØDHJELP

I krisesituasjoner, krig og naturkatastrofer er barn ekstra utsatt. Omsorg og beskyttelse for barn som er alene er SOS-barnebyers viktigste oppgave i en nødhjelpssituasjon, og eksisterende barnebyer er ofte sentrale i dette arbeidet.

ÅRET 2011

FOTO: REUTERS, F. OREILLY

NØDHJELP TIL AFRIKAS HORN

Den verste tørken på 60 år tok titusener av liv på Afrikas Horn. SOS-barnebyer bidro med livsviktig nødhjelpsarbeid til barn og deres familier i Somalia, Etiopia og Kenya. Over 80 000 barn og voksne er blitt hjulpet gjennom behandling ved mobile medisinske klinikker og utdeling av mat, vann og andre nødvendighetsartikler.

I enkelte områder i Somalia er SOS-barnebyer den eneste internasjonale organisasjonen som driver nødhjelp fordi alle andre er blitt tvunget til å forlate landet.

ET NYTT HJEM I PSKOV, RUSSLAND Hvert år mister rundt 100 000 barn familien sin i Russland, og situasjonen for disse barna er kritisk. I Pskov-regionen, øker de økonomiske forskjellene, det er høy arbeidsledighet og store sosiale problemer. I september åpnet SOS-barnebyer landets femte SOS-barneby nettopp her.

FOTO: SYNNE RØNNING

40 ÅR I AFRIKA

I jubileumsåret for etableringen av den første SOS-barnebyen i Afrika, i Abobo-Gare, Elfenbenskysten, ble barnebyen evakuert som følge av voldelige sammenstøt i landet etter presidentvalget. Et halvt år senere var barn og voksne tilbake i sine hjem. SOS-barnebyer er i dag aktive i 45 afrikanske land.

FOTO: SOS-ARKIV

FOTO: BO HOLMBERG

NY SOS-BARNEBY I NORGE

I 2011 inngikk SOS-barnebyer en rammeavtale med Barne- ungdoms- og familiedirektoratet. Samtidig bestemte SOS-barnebyer seg for å utvikle arbeidet videre i Norge og etablere en ny SOS-barneby på Østlandet.

FOTO: BO HOLMBERG

NYTT HÅP I NGABU

Odd Fellow Ordenen har inngått et samarbeid med SOS-barnebyer om finansiering av en ny SOS-barneby i Ngabu, Malawi. Her vil det gis omsorgs-, utdannings- og helsetilbud til 2000 barn og deres familier. Grunnsteinen til den nye SOS-barnebyen ble lagt ned i oktober 2011.

FOTO: BO HOLMBERG

STORT ENGASJEMENT FOR PERU

126 barn har fått et nytt hjem i SOS-barnebyen i Juliaca i Peru som ble innviet i november. Store deler av barnebyen er finansiert gjennom fylkesforeninger i Frivillige for SOS-barnebyer over hele Norge.

Historier om bærekraft

Det er søndag og fridag i SOS-barnebyen i Lusaka, Zambia. Jeg sitter med to babyjenter på fanget. Mor i huset forteller at de ble funnet ved en søppelfylling i Livingstone, utsultede og uten klær. Hun ber meg gjette alderen deres. Jeg tipper 7–8 måneder fordi de ikke kan gå, bare ake seg rundt på gulvet. Mor ler. – Legen som undersøkte dem da de kom hit mener de er over to år, feil- og underernæring har forsinket den biologiske utviklingen. Men bare vent, i løpet av noen måneder skal du se at de har tatt igjen det tapte og vil utvikle seg normalt, sier mor.

To tvillingsøstre. Fra en søppelfylling i Livingstone til barnebyen i Lusaka. Fra en svært usikker fremtid – til en oppvekst i barnebyen med et trygt familieliv og skolegang.

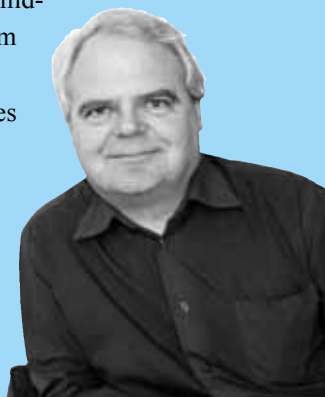
Med tvillingene på fanget tenker jeg på gårsdagens besøk til et familieprogram i en fattig bydel i nærheten. Der møtte jeg Marcus på 19 år, familieoverhode for en søskenflokk på fire. Begge foreldrene er døde og noen annen nær familie finnes ikke. Marcus forsørger søskenflokken. Inntil for seks måneder siden slet han tungt med å tjene nok penger. Ofte måtte barneflokken legge seg på tom mage og søsknene sluttet på skolen for å tigge på gaten.

Gjennom en lokal organisasjon ble Marcus foreslått som deltager i familieprogrammet. Etter et møte med SOS-barnebyer ble det bestemt at Marcus skulle begynne med produksjon av murstein laget av leire som er den lokale byggemetoden. Han fikk lån til innkjøp av nødvendig utstyr og former og nødvendig opplæring. Søsknene ble innrullert på skolen igjen.

Marcus viser frem sirlige rekker av ferdig murstein som han selger på markedet. Leiren finner han i nærheten. Oljen som brukes for å herde leiren er spillolje fra lokale verksteder. Stolt viser han frem det nye taket på familiens hus laget av skinnende bølgeblikksplater. – Forretningen går fint, sier han. – Murstein er lett omsettelig. Vi har nok mat og klær, og jeg sparer til å få innlagt strøm slik at søsknene mine har leselys til leksearbeidet. Vi har til og med anskaffet senger. Før lå vi på madrasser rett på bakken.

Marcus underviser nå andre i mursteinsstøping som nedbetaling av lånet sitt.

Verdiskaping og bærekraft er tunge og litt vanskelige begreper. Den lille historien om Marcus viser imidlertid at begrepene kan virkeliggjøres med ganske små midler. Og det er historier som denne som gjør oss stolte av SOS-barnebyer og det virkningsfulle arbeidet som gjøres i felt for enkeltmennesker og utsatte familier.

Generalsekretær i SOS-barnebyer

RINGVIRKNINGER AV ÉN INNSAMLINGSAKSJON I NORGE

I 2000 var SOS-barnebyer formål for NRKs TV-aksjon. Denne enkeltstående innsamlingsaksjonen bidro til at SOS-barnebyer kunne starte programmer for å hjelpe vanskeligstilte familier og barn uten omsorgstilbud i 19 land over hele verden. I dag, 12 år senere, er disse programmene fortsatt virksomme og hjelper stadig nye barn og familier.

FAMILIEPROGRAM I COLOMBIA

I utkanten av Bogota i Colombia ble SOS-familieprogrammet Cazuca startet opp med en håndfull familier og barn i 2001. I dag har det vokst til 1090 familier og 1690 barn.

- Siden oppstarten av familieprogrammet har 1889 barn etablert et selvstendig liv og en stabil og tilstrekkelig inntekt.
- Av barna som i dag er med i programmet går 100 prosent av de mellom 7 og 11 år og 95 prosent av de over 11 år på skole.
- Ernæring er tatt inn som et fag i skolen, og barna lærer om riktig kosthold.
- Barna får nå et helsekort som gir det offentlige helsesystemet oversikt over vaksinasjoner, deres utvikling og helsetilstand.
- Mødre som deltar i programmet får opplæring i kvinners og barns rettigheter, ernæring og helse, og de får arbeidstrening.
- Kvinner med utilstrekkelig skolegang får hjelp til å fullføre utdanningen, og det blir gitt yrkesopplæring.

ET NYTT HJEM I RUSSLAND

I Murmansk, Russland etablerte SOS-barnebyer blant annet en barneby og et fosterhjemsprosjekt etter TV-aksjonen 2000.

- Av de 84 barna i SOS-barnebyen Kandalaksha er 64 av dem nå i skolealder. I 2010 fikk barnebyen sine to første studenter og i 2011 fullførte tre av barna grunnskolen og to har begynt på yrkesskolen.
- Fosterhjemsprosjektet har støttet 109 familier, hvor 189 barn har fått en trygg oppvekst.
- 19 av de tidligere fosterhjemsbarna har allerede sin egen familie og fast arbeid med tilstrekkelig inntekt til å forsørge familien. Fem av barna studerer nå på universitet og 28 har fullført eller går fortsatt på videregående. Åtte av fosterbarna har blitt gjenforent med sin biologiske familie.
- Fosterforeldre får opplæring gjennom PRIDE-programmet, som også brukes i opplæring av fosterhjem i Norge. SOS-barnebyer driver nå fosterhjemsopplæring etter denne modellen i flere områder av Russland.

– Min jobb er ikke å ta ansvar for menneskene vi hjelper, men gi dem det de trenger for å kunne ta ansvar for seg selv. Slik får barna et trygt hjem, sier Justine Lungu.

SAMFUNNSUTVIKLING STARTER MED STERKE FAMILIER

– FØR FANTES IKKE ORDET FORELDRELØS I ZAMBIA. DET VAR ALLTID NOEN SOM TOK SEG AV DE BARN SOM VAR ALENE.

Nå snakker folk om de foreldreløse barna. Utfordringene er så store, og antallet barn som er alene er så mange, at folk stenger døren og har nok med å overleve, sier Justine Lungu i SOS-barnebyer Zambia.

– Vår oppgave er å ta ansvaret for barna tilbake. Å bidra til samfunn der de tar vare på sine egne slik som kulturen deres tilsier.

Bærekraft og verdiskaping er begreper SOS-barnebyer jobber med hver dag. Målet er å styrke familier i krise, slik at de selv kan skape stabilitet både for seg selv og barna sine. Stimulere dem til å skape stabile inntektskilder slik at hverdagen blir mer forutsigbar og kan planlegges. Gi familiene innsikt i rettigheter, ernæring og helse. Skape trygghet slik at familiene får overskudd til å ta seg av barna, gi

barna skolegang og bidra aktivt i sitt lokalsamfunn.

– Bærekraftige samfunn tar vare på sine egne når de har problemer. Det er målet vårt, å gjøre de enkelte familiene og samfunnene de lever i sterke nok til å ta vare på barna sine og hverandre. Da blir SOS-barnebyer overflødige, og vi kan jobbe videre i et annet lokalsamfunn der behovet er større, sier Lungu.

FELLES ANSVAR FOR UTVIKLING

BARNA ER ALLES FELLES ANSVAR. EN TRYGG BARNDOM OG MULIGHET TIL UTDANNING SKAPER MENNESKER SOM KAN GI NOE TILBAKE TIL SAMFUNNET. SOS-BARNEBYERS ARBEID ER BASERT PÅ DENNE FILOSOFIEN.

SOS-barnebyer styrker familier, noe som igjen skaper sterke og stabile lokalsamfunn. Det enkelte barnet vi hjelper får omsorg i en familie, utdanning og helsetilbud. De vokser opp til å bli selvstendige voksne, som kan bidra til samfunnet sitt. Disse ringvirkningene er et resultat av en god omsorgsmodell, sammen med et felles engasjement for barns beste.

Hva slags verdi skaper SOS-barnebyer – for hver enkelt og samfunnet?

PAUL H. AMBLE,
SOS-fadder gjennom 25 år

” SOS-barnebyer og fadderskapet mitt har vært verdifullt på to måter: Det har gitt meg og min familie et perspektiv på verden som er nært og fattbart. Men jeg kan også håpe at det på noen måte har vært med på å skape et omvendt perspektiv. Det vil si at jeg kan ha vært med å gjøre verden litt bedre.

ANNA LIYMO,
SOS-mor i barnebyen i Arusha, Tanzania

” Det viktigste vi gir barna i SOS-barnebyer er utdanning. Med utdanning kan barna låse opp dørene til fremtiden. Uten utdanning har du ingen muligheter i vårt samfunn. Men med utdanning kan du bidra til samfunnet og klare deg selv

GURO HELEN MIDTLYNG,
elevrådsleder Selsbakk Videregående skole

” SOS-barnebyer viser at de ikke bare snakker om det, men at de virkelig gjør noe for å hjelpe barn. Det er mange som snakker om det å hjelpe, men det hjelper ikke bare å ha lyst. Vi må faktisk gjøre noe! Jeg tar for gitt at jeg kan gå på skole, at jeg har en familie og alle muligheter i livet. Ungene jeg møtte i Peru var så glade bare for å få gå på skole en dag til. Det har gitt meg noe å tenke på.

FOTO: M. MAGI

– Min viktigste oppgave er å utruste ungene til å takle livet – at de opplever mestring og utvikler seg, sier SOS-mor Roma. Her med sin familie i SOS-barnebyen Pushkin, Russland.

KATHERINE (14),
SOS-barnebyen i Nairobi, Kenya

” Jeg er trygg på meg selv takket være støtten jeg har fått fra SOS-moren min og barnebyen. Jeg har fått hjelp til å utvikle den jeg er, og nå vet jeg hva jeg vil i livet mitt. Det er en veldig god følelse.

STÅLE T. RISA,
Norges ambassadør i Vietnam

” SOS-barnebyer gjør et enormt viktig arbeid for å skape et godt og trygt oppvekstmiljø for barn. Å gi barn muligheten til god utvikling tidlig i barndommen og skolegang, har en betydelig og langsiktig effekt og gir en imponerende avkastning til samfunnet i form av ressurssterke mennesker.

” Et trygt hjem i et velfungerende samfunn skaper et grunnlag alle familier trenger for å gi barna sine omsorg og beskyttelse. Macama er svært stolte av å kunne bidra til å gi barn i Arusha en trygg oppvekst slik at de blir selvstendige voksne, som igjen kan bidra positivt til samfunnet rundt seg. Vi mener SOS-barnebyers arbeid er en god investering i utviklingen av hele samfunnet, og det gir stor glede og stolthet internt i bedriften å kunne være med å bidra til å gi barn et trygt hjem.

ERIK BØHLER,
styreformann i Macama

ZENAYES VIKTIGE BIDRAG

– JEG VILLE VÆRE MER ENN EN DRÅPE I HAVET. HER ER JEG EN DRÅPE I EN TEKOPP.

Utdanning er selve grunnsteinen for vekst og utvikling både for hvert enkelt menneske og samfunnet. – Utdanning åpnet mitt potesial som menneske. Utdanning er også Afrikas mulighet til å utrydde fattigdom, sier tidligere SOS-barn Zenaye Salomon.

Zenaye Solomon vokste opp i SOS-barnebyen i Addis Abeba i Etiopia. Som alle SOS-barn fikk Zenaye skolegang og mulighet til høyere utdanning. Hun tok eksamener ved SOS-barnebyers internasjonale universitet i Ghana, før hun dro til USA for å studere administrasjon og informasjon.

Zenaye er helt tydelig på at muligheten til å få en utdanning har vært enormt viktig for henne som menneske.

– Jeg har stor tro på utdanningens evne til å sørge for bedre valgmuligheter i livet. Jeg elsket å gå på skolen. Jeg hadde mange tanker om hva jeg skulle bli når jeg ble stor, og var innom mange «drømmejobber». En dag ville jeg bli lege, den neste ingeniør. Utdanning gjorde det mulig for meg å bli den jeg er i dag, det åpnet mitt potensial som menneske, sier Zenaye.

JENTENE STÅR BAKERST

Utdanning er en viktig nøkkel til likestilling. I Zenaye Solomons hjemland Etiopia stiller jenter bakerst i utdanningskøen.

– Jeg var heldig, støtten fra SOS-moren min og barnebyen og muligheten til å få en utdanning gjorde at jeg aldri følte det som en ulempe å være jente. Men for jenter flest i Etiopia er situasjonen annerledes. Mer enn 70 prosent av befolkningen bor i svært avsidessliggende områder. Mange jenter fullfører ikke grunnskoleutdanning fordi de må hjelpe til hjemme, blir giftet bort tidlig eller blir gravide. Store familier har ofte ikke råd til å gi skolegang til alle barna, og prioriterer guttene. Veldig få jenter får muligheten til en formell utdanning.

UTDANNING ER AFRIKAS FREMTID

Utdanning til det brede lag av befolkningen har også stor betydning i kampen mot fattigdom. Utdanning forbedrer levekår, gir bedre økonomi og arbeidsforhold, høyere sosial status og mer påvirkningskraft. I mange land er det stor arbeidsledighet og yrkesrettet utdanning er en av få muligheter for ungdom til å komme inn på arbeidsmarkedet.

Etter å ha jobbet i USA, Frankrike, Sør-Afrika og Etiopia, tok Zenaye en MBA, høyere utdanning innen økonomi og ledelse, før hun begynte ved SOS-barnebyers regions-

kontor for det sørlige Afrika i Harare i Zimbabwe. Der er hun blant annet rådgiver for SOS-ungdommer.

– Utdanning er en hjertesak for meg. Utdanning er nøkkelen til å sikre en bedre fremtid og er essensielt for utviklingen både av hvert enkelt menneske, lokalsamfunn

Zenaye Salomon.

og land. Utdanning er fremtiden for Afrika, og Afrikas mulighet til å utrydde fattigdom. Og utdanning av kvinner spiller en viktig rolle i det. Vi pleier jo å si «Hvis du utdanner en kvinne, utdanner du et helt samfunn», fordi en utdannet kvinne alltid vil sørge for at barna hennes får den samme utdanning som hun fikk, slår Zenaye fast.

DRÅPE I EN TEKOPP

Det er en utfordring at mange som reiser til utlandet for å studere, blir der. Zenaye var også inne på tanken om å bosette seg i USA, men valgte å reise «hjem».

– En god grunn til å bli i USA er at det er lettere å få jobb der hvis du har de rette kvalifikasjonene. Du har mulighet til å tjene mye penger og sende hjem til familien. Jeg har stor forståelse for at mange blir i utlandet. Samtidig er mulighetene større her til virkelig å utrette noe.

Jeg fikk jobb som lærer på det universitetet SOS-barnebyer driver i Ghana, som jeg selv gikk på, og bestemte meg for å reise tilbake. Og jeg er veldig glad for at jeg gjorde det. I USA ville min innsats for fellesskapet vært som en dråpe i havet. Her er mitt bidrag en dråpe i en tekopp. Jeg håper at vi klarer å nå FNs tusenårsmål i Afrika, og at grunnskole, og forhåpentligvis også videregående skole, vil være tilgjengelig gratis for alle barn.

FOTO: S. ERKEN

” Utdanner du en kvinne,
utdanner du et helt samfunn

FOTO: JENS HONORE

Et godt skoletilbud er derfor en av de beste former for bistand vi kan gi unge mennesker.

LØNNSOM SOSIOSPONSING

SKAGEN FONDENE HAR VÆRT SOS-BARNEBYERS HOVEDSAMARBEIDSPARTNER I SEKS ÅR. – VI OVERBEVIST OM AT DET Å BLI ASSOSIERT MED NOEN SOM BIDRAR POSITIVT I VERDEN OGSÅ ER POSITIVT FOR VÅR FORRETNINGSDRIFT, SIER ADMINISTRERENDE DIREKTØR I SKAGEN, HARALD ESPEDAL

– Vi ønsker å ta samfunnsansvar ved å bidra langsiktig til at andre får en bedre hverdag, sier administrerende direktør i SKAGEN, Harald Espedal

CSR, det å ta samfunnsansvar, blir stadig viktigere for norske bedrifter. Flere og flere ser verdien av å ta hensyn til andre samfunnsproblemer enn sine egne profittinteresser, og sosiosponsing, sponning av allmenntilgjengelige organisasjoner, er et marked i vekst.

FORDELER INTERNT OG EKSTERN

SKAGEN Fondene er en av dem som i flere år har støttet og bidratt til samfunnsnyttige prosjekter lokalt og globalt. I seks år har SKAGEN sponset SOS-barnebyer og bidratt til arbeidet for å gi barn et trygt hjem og bygge sterkere lokalsamfunn.

Ifølge administrerende direktør Harald Espedal er samfunnsansvar, engasjerte ansatte og merkevarebygging de tre viktigste grunnene til at bedriften ønsker å bruke sine sponsormidler på humanitære organisasjoner.

– Vi ønsker å ta samfunnsansvar ved å bidra langsiktig til at andre får en bedre hverdag. Finansnæringen forbindes av mange med en grådighetskultur. Vi mener sosiosponsing skaper gode holdninger og et engasjement internt som motvirker dette. Det er også lojalitetsbyggende og noe de ansatte opplever som meningsfylt. Og så er det selvsagt viktig for oss med assosiasjonsverdien dette gir for merkevaren SKAGEN. Vi tror våre kunder og samfunnet for øvrig ser det som positivt at vi sponser formål som bidrar konkret og langsiktig til en positiv samfunnsutvikling.

SOSIOSPONSING LØNNER SEG

SKAGEN har saksøkt skattemyndighetene fordi de mener at avtaler som er inngått med humanitære organisasjoner bør gi skattefradrag. SKAGEN er ikke i tvil om at sosiosponsing er lønnsomt for bedriften.

– Dette er en kommersiell avtale. Og selv om det ligger i sosiosponsingens natur at man holder en noe lavere profil sammenlignet med idrettsutøvere med logo på brystet, så gjør vi dette fordi vi mener vi tjener på det.

Espedal mener det er fullt mulig å kombinere det å bidra positivt med det å være kommersiell.

– Vår sponning bidrar til at SOS-barnebyer kan hjelpe flere barn, noe som er bra i seg selv. Det engasjerer også våre ansatte og skaper tillit blant våre kunder. Det er vanskelig å måle den direkte effekten, men når du er i en bransje som er preget av materielle verdier, er vi overbevist om at det å bli assosiert med noen som bidrar positivt i verden også er positivt for vår forretningsdrift, sier Espedal.

BYGGER TILLIT

Og nettopp assosiasjonsverdien var en viktig faktor da SKAGEN på bakgrunn av forslag fra de ansatte bestemte seg for å sponse blant annet SOS-barnebyer.

– SOS-barnebyer har en god standing og et godt omdømme som organisasjon. SKAGEN Fondene lever av å forvalte andres penger og der er det viktig at kundene har tillit til oss. Det er derfor godt sammenfall i måten SOS-barnebyer og vi arbeider langsiktig for å nå våre mål. Vi ønsker også å være annerledes og skille oss ut fra andre aktører i samme bransje, ved å gå motstrøms og være i forkant av trender. Sosiosponsing har til nå ikke vært den dominerende delen av sponsormarkedet, men vi har tro på denne kanalen. Og vi går for det vi har tro på.

UTFALL AV SKATTESAK VIKTIG

Nå skal skattesaken opp i Høyesterett. Hvis SKAGEN får gjennom sitt krav om skattefradrag vil det ha stor betydning for humanitære og allmenntilgjengelige organisasjoners

Fra åpningen av SOS-barnebyen i Pskov september 2011.

muligheter på sponsormarkedet, mener Harald Espedal.

– Det viktigste prinsippet for SKAGEN i denne saken er at vi på forretningsmessige vilkår fritt skal kunne velge den beste samarbeidspartneren innenfor sponning. Skattereglene skal ikke velge for oss. Får vi medhold i Høyesterett, slik som vi fikk det i Tingretten, vil det gjøre det mer attraktivt å sponse organisasjoner som SOS-barnebyer, både for oss og for andre bedrifter.

FORNØYDE ANSATTE

I tillegg til SOS-barnebyer sponser SKAGEN også Leger Uten Grenser og Kolibri. Selskapet har en unik modell for overskudds-

deling med ansatte som betyr at sponsoravtalene reduserer bonusgrunnlaget. Alle ansatte er da indirekte med og betaler bidragene. Det viser en troverdighet i engasjementet, mener Espedal.

– I fjor gjennomførte vi en undersøkelse om arbeidsplassen blant de ansatte. På spørsmål om de var fornøyde med bedriftens samfunnsansvar svarte 98 prosent at de var veldig fornøyd. De som står bak denne undersøkelsen hadde aldri tidligere sett et så høyt score på dette spørsmålet i Norge. Vi har engasjerte ansatte med bakkekontakt og som bryr seg. Det er en ekthet over dette engasjementet. Vi har sponset SOS-barnebyer i seks år, og i det lange løpet fester dette engasjementet seg og blir sterkere.

NINA MOI EDVARSEN
Organisasjonsdirektør i FINN

Bedriftspartner til SOS-barnebyer, og støtter «mulighetenes hus» i SOS-barnebyen Livingstone, Zambia.

Vi legger stor vekt på å skape et godt arbeidsmiljø, og å være en attraktiv arbeidsplass. I fjor ble FINN kåret til Norges beste arbeidsplass av Great Places to Work Institute. 85 prosent av våre medarbeidere mener det er viktig at vi som arbeidsgiver støtter et humanitært prosjekt. Dermed anser vi det som naturlig å bidra langsiktig til å gjøre en forskjellig i et samfunn der barn i utgangspunktet har vanskelige oppvekstvilkår.

Vi opplever stor interesse blant våre ansatte når SOS-representanter besøker FINN for å fortelle om forholdene i Zambia – og vi ser at vårt bidrag virker. Vi tror også at prosjektet setter fokus på medmenneskelighet generelt, og at det på denne måten har en positiv effekt på arbeidsmiljøet her i FINN.

JOHAN CHR. HOVLAND
Direktør for Kommunikasjon og Samfunnskontakt i Orkla ASA

Hovedsamarbeidspartner til SOS-barnebyer siden 2000

Den tydelige humanitære effekten SOS-barnebyer skaper for barna i barnebyene og samfunnene de opererer i, er hovedbegrunnelsen for Orklas engasjement. SOS-barnebyer er internasjonalt kjent og politisk ukontroversiell, som gjør at alle våre ansatte kan føle eierskap til sponsoratet. Det at bidraget går til et konkret og langsiktig prosjekt gjør at sponsoratet er lett å kommunisere internt og eksternt.

I SOS-barnebyer hjelpes de mest sårbare barna til å forme sin egen fremtid. For Orklas ansatte gir det å vite at konsernet bidrar til samfunnsutviklingen også på denne måten grunnlag for stolthet. Etableringen av SOS-barnebyen i Pleiku, Vietnam vil være et synlig bevis på at Orkla og Orkla-selskapenes bidrag gir konkrete resultater.”

NASJONALT EIERSKAP OG INTERNASJONALT FELLESSKAP

RÅDET

Rådet har en kontrollerende rolle i forhold til Styret. Rådet skal påse at driften av stiftelsen skjer i tråd med det som er stiftelsens formål.

RÅDSMEDLEMMER:

- Kaci Kullman Five – leder
- Marit Nybakk – nestleder
- Anders Krystad
- Halvor Fossum Lauritzen
- Cecilie Ditlev-Simonsen
- Beate Göetzi
- Nina Langfeldt
- Martin Mæland
- Svein-Erik Rastad
- Tor Dagfinn Veen
- Torill J. Østrem Sevid
- Vidar Bjørnstad

VALGKOMITEEN

Kaci Kullmann Five
Brit Opjordsmoen
Ingrid Steen Malt

REVISOR

BDO v/Statsautorisert revisor
Kjetil Rivelsrud

SOS-BARNEBYER NORGE ER, SOM ALLE NASJONALE SOS-ORGANISASJONER, MEDLEM AV DEN INTERNASJONALE PARAPLYORGANISASJONEN SOS CHILDREN'S VILLAGES INTERNATIONAL.

SOS Children's Villages International har som oppgave å påse at de grunnleggende prinsipper for SOS-barnebyers arbeid blir fulgt opp i praksis, samt at virksomheten skjer innenfor de faglige og administrative retningslinjer som er trukket opp. En viktig oppgave er også å støtte de nasjonale SOS-organisasjonene i deres arbeid med å gjennomføre SOS-barnebyers programmer basert på våre verdier og prinsipper.

Hvert 4. år avholdes den internasjonale generalforsamlingen. Den består hovedsakelig av de nasjonale SOS-organisasjonene. Her velges president og visepresident samt et Internasjonalt Senat bestående av 20 medlemmer. SOS Children's Villages International har også en Executive Committee som består av president og visepresident samt fem medlemmer valgt av Senatet.

SOS Children's Villages International har hovedsete i Innsbruck i Østerrike, hvor SOS-barnebyers grunnlegger Hermann Gmeiner i 1949 startet arbeidet mot etableringen av den første barnebyen.

De nasjonale SOS-organisasjonene er enten etablert som stiftelser, foreninger, «non-profit» selskap eller «trusts», alt avhengig av vedkommende lands nasjonale lovgiving.

De nasjonale SOS-organisasjonene driver SOS-programmene i vedkommende land. Som medlem av SOS Children's Villages kan de søke om internasjonal finansiering til sine programmer.

SOS Children's Villages International har ansvar for administrative funksjoner forbundet med vurderinger og tilsagn, budsjettering, regnskap, rapportering og revisjon. De nasjonale SOS-organisasjoner som finansierer programmer i andre land, som SOS-barnebyer Norge, godkjenner programmene, finansieringsopplegg, budsjett og regnskap og mottar årlige rapporter.

SOS-barnebyer Norge er en av de største bidragsyttere til SOS-barnebyers internasjonale virksomhet. Det har vært fast praksis at Norge er representert både i senatet og Executive Committee, vanligvis med sin styreleder.

SOS-barnebyer Norge

«Komiteen for norske venner av SOS-barnebyer» ble dannet i Oslo i 1964. I 1983 ble komiteen omgjort til «Stiftelsen SOS-barnebyer Norge». Den viktigste arbeidsoppgaven for SOS-barnebyer Norge er å mobilisere størst mulig folkelig engasjement og økonomisk støtte slik at vår visjon, vårt oppdrag og våre programmer kan realiseres. SOS-barnebyer Norge har finansiert en lang rekke SOS-programmer som er i drift rundt i verden.

I 2009 åpnet Norges første SOS-barneby i Bergen. Barnebyen er et fellesskap med åtte nye hjem for barn som er under omsorg av barnevernet. I hvert hus bor det SOS-foreldre og 3–6 barn som sammen utgjør en SOS-familie. SOS-foreldrene, et rådgiverteam og faste familieassistenter skaper et styrket fellesskap som gir en trygg og stabil oppvekst for barna. Søskengrupper blir prioritert ved inntak.

SOS-barnebyers styre

Styret består av 4–7 medlemmer og har ansvaret for stiftelsens drift og forvaltningen av stiftelsens midler. Styret har også ansvaret for å ansette generalsekretæren.

HALVOR STENSTADVOLD, STYRELEDER

- Tidligere adm. dir. i Orkla ASA, varaordfører i Bærum, statssekretær i Forbruker- og administrasjonsdepartementet og formann i Norges Forskningsråds Hovedstyre. Styremedlem i blant annet Statkraft og Storebrand, og styreleder i Det Norske Mikrofinansinitiativet (NMI).

ELISABETH GRIEG

- Styreleder i Grieg Shipping Group og medeier av Grieg Gruppen, styremedlem i Grieg Foundation, styreleder i GIEK og medlem i Rådet til Det Norske Veritas.

KARI NORDHEIM-LARSEN

- Fylkesmann i Telemark. Har vært nestleder i Norsk Kulturråd, styreleder for Telemarkforskning og styreleder for Høgskolen i Telemark. Tidligere regionsekretær for Arbeiderpartiet, bistandsminister, samt konstituert barne- og familieminister, leder av FNs utviklingsprogram i Laos og rådmann i Hol kommune.

ERLING LAE

- Fylkesmann i Vestfold. Byrådsleder i Oslo fra 2000 til 2009, og tidligere nestleder i Høyre. Lae har vært politisk rådgiver i Forbruker- og administrasjonsdepartementet, redaktør i Norsk Helse- og sosialforbund, informasjonssjef i Sparebanken NOR, informasjonssjef i Norsk Hjelpeleierforbund og informasjonssjef i Norges Industriforbund.

AAGOT SKJELDAL

- Daglig leder i reklamebyrået Ernø. En av gründeren bak reklamebyrået New Deal. Tidligere jobbet i Gyldendal som forlags- og salgsdirektør. Hun har fungert som styreleder i Bølgen og Moi og vært produsent og partner i filmselskapet 4 ½.

INGRID HALLAN

- Rådgiver ved rehabiliteringsklinikken Helse Nord-Trøndelag. Sykepleier og helsesøster. Tidligere oversykepleier ved transplantasjonsseksjonen på Rikshospitalet, og i Helse Nord-Trøndelag. Leder i Frivillige for SOS-barnebyer Norge og fylkesleder i Frivillige for SOS-barnebyer Nord-Trøndelag.

NINA EDHOLM

- Ansattrepresentant for SOS-barnebyer. Har jobbet som sponsoransvarlig i SOS-barnebyer siden 2006. Utdannet fra Universitetet for Miljø og Bioteknologi. Har salgs- og markedsføring fra ulike Orkla-selskaper.

SVEIN GRØNNERN

- Tidligere generalsekretær i Høyre, nestleder i Stortingets kontrollutvalg for de hemmelige tjenester (EOS-utvalget), styremedlem i Frivillighet Norge.

LANDSFORENINGEN FRIVILLIGE FOR SOS-BARNEBYER

Frivillige for SOS-barnebyer er en selvstendig, landsomfattende forening. Formålet er det samme som for Stiftelsen SOS-barnebyer Norge, nemlig å bidra til at barn får vokse opp i et trygt hjem.

Landskonferansen er foreningens høyeste myndighet. Her deltar fylkesledere, assisterende fylkesledere og gruppeledere fra hele landet. Landskonferansen vedtar felles strategi og drøfter planer, budsjett og aktiviteter. Landskonferansen velger representanter til Landsstyret, som er representert i SOS-barnebyers styre og råd.

Nytt landsstyre ble valgt på Landskonferansen 2012: Ingrid Hallan (leder), Nina Langfeldt (nestleder) og styremedlemmer Ragne Rødstøl, Bjørn Opjordsmoen og Sissel Berit Hoel.

Frivillige for SOS-barnebyer er organisert i 20 fylkesforeninger. Fylkesforeningene har hvert sitt styre med fylkesleder, assisterende fylkesleder og inntil fem styremedlemmer.

FYLKESLEDERE:

Akershus: Ingrid Steen Malt
Buskerud: Grith Overgaard Fosnæs
Finnmark: Rosel Olsen
Hedmark: Astrid Thorshaug
Hordaland: Sonal Patel
Møre og Romsdal: Kari Mette Abusland og Gerd Watten
Nordland: Ståle Bakken
Nord-Trøndelag: Ingrid Hallan
Oppland: Eva Engenes
Oslo: Solveig Hauge
Rogaland: Ragne Rødstøl
Sogn og Fjordane: Ralf Einar Johannessen
Svalbard: Anne Lise K. Sandvik
Sør-Trøndelag: Rigmor Hjelm Juberg
Telemark: Sissel Berit Hoel
Troms: Inger Jentoft Luther
Vestfold: Bente Hammer
Østfold: Bjørn Ring Opjordsmoen

Et landsdekkende frivilligapparat gjør SOS-barnebyer til en slagkraftig og lokalt forankret organisasjon.

FORTSATT VEKST I SOS-BARNEBYER

SOS-BARNEBYER HAR OGSÅ I 2011 KUNNET GLEDE SEG OVER EN ØKNING I INNSAMLEDE MIDLER. INNTÆKTENE VAR PÅ KR 491 MILLIONER, EN ØKNING FRA 2010 PÅ KR 38 MILLIONER ELLER TO PROSENT.

Økningen i 2011 kommer på toppen av den meget sterke økningen vi hadde i 2010, blant annet på grunn av ekstraordinære inntekter knyttet til Haiti-jordskjelvet.

De økonomiske resultatene til SOS-barnebyer Norge i 2011 hadde ikke vært mulig uten bidrag fra faddere og enkeltgivere, så vel som organisasjoner, næringsliv, skoler og frivillige. Deres støtte har ført til at SOS-Norge har kunnet stå ved sine omfattende internasjonale programforpliktelser.

Støtte fra NORAD/UD til vår internasjonale virksomhet utgjorde kr 22,7 millioner. Den offentlige programstøtten til internasjonale programmer utgjorde 4,7 prosent av våre samlede inntekter.

PROGRAMMER OG FORPLIKTELSE

Gjennom en mangeårig vekstperiode i SOS-barnebyer Norge har stiftelsen påtatt seg et direkte langsiktig finansieringsansvar for 175 programmer i 41 land. I tillegg bidrar SOS-faddere i Norge til 435 barnebyer over hele verden. Samlet ble kr 293 millioner overført fra SOS-barnebyer Norge til internasjonale SOS-programmer i 2011.

SOS-barnebyer Norge er den nest største bidragsyteren til SOS-barnebyers virksomhet internasjonalt. Etter hvert som inntektene har økt i SOS-Norge har vi tatt over et større økonomisk ansvar for drift av den internasjonale organisasjonsstrukturen og kapasitetsbygging i mange programland. Historisk har de tyske SOS-organisasjonene hatt det tyngste økonomiske ansvaret og finansiert flest SOS-programmer internasjonalt. I 2011 har SOS-barnebyer Norge besluttet å ta over flere av disse programforpliktelsene, slik at finansieringsansvaret blir jevnere fordelt.

I løpet av 2011 ble tre nye norskfinansierte SOS-barnebyer åpnet, Hargeisa i Somaliland, Pskov i Russland og Juliaca i Peru. Russlandsprogrammet er i stor grad finansiert av SKAGEN Fondene. Til flere av programmene er det også kommet inn betydelige beløp gjennom testamentariske gaver. I Juliaca og Pskov har frivilligrupper i mange av landets fylker engasjert seg sterkt. Mange nye familie-

hus bærer navnet til norske fylkesgrupper blant Frivillige for SOS-barnebyer. De frivillige har bidratt til byggingen av i alt ni familiehuse i to nye barnebyer de tre siste årene.

AFRIKAS HORN

Da den verste tørkekatastrofen på 60 år rammet Afrikas Horn, startet SOS Children's Villages International en nødhjelpsoperasjon for sultrammede i Somalia, Etiopia og Kenya. Over 80 000 barn og voksne er blitt hjulpet gjennom behandling ved mobile medisinske klinikker og utdeling av mat, vann og andre nødvendighetsartikler. Behandling med høyproteinmat har reddet livet til tusenvis av barn og deres mødre. SOS-barnebyer har vært etablert i området i mange år, og har infrastruktur, lokaler og medarbeidere som gjør det mulig å gi effektiv nødhjelp til tusenvis av tørkerammede barn og voksne. I enkelte områder i Somalia er SOS-barnebyer den eneste internasjonale organisasjonen som driver nødhjelp fordi alle andre er blitt tvunget til å forlate landet. I Mogadishu har både barnebyen og klinikken vært evakuert i lang tid, på grunn av kamphandlinger. SOS-barna er i trygghet og alt medisinsk personale har blitt overflyttet til mobile klinikker andre steder i byen, slik at de kan fortsette det livsnødvendige arbeidet.

ØKT FOKUS PÅ KVINNER OG LIKESTILLING

Økt likestilling mellom kjønnene er nødvendig for å skape utvikling i et samfunn. Lik deltakelse og like rettigheter for menn og kvinner er viktig for fattigdomsreduksjon og barns mulighet til overlevelse. Likestilling og oppfyllelse av barns rettigheter henger også nøye sammen. Med støtte fra Grieg Foundation har SOS-barnebyer startet et arbeid for å bidra til likestilling gjennom våre familieprogram i de seks Noradsamarbeidslandene Mosambik, Zambia, Zimbabwe, Uganda, Tanzania og Malawi. I 2011 ble det utarbeidet planer for denne satsningen, som blant annet innebærer økt satsning på utdanning, helse og inntektskapende virksomhet. For å sikre eierskap i SOS-familieprogrammene og at likestillingssatsingen møter faktiske

FOTO: REINHARD WINKLER

behov, ble konseptutarbeidelse og programplaner utviklet sammen med representanter fra de seks programlandene på en workshop i Nairobi i september, 2011.

SOS-BARNEBYEN I BERGEN

Det har vært et godt år i SOS-barnebyen i Bergen. SOS-barnebyer har inngått en seksårig rammeavtale med Barne- og familiedirektoratet, om salg av fosterhjemsplasser til staten. Dette er ingen garanti for flere søknader om plassering av barn i barnebyen, men gir barnebyen en faglig legitimitet som er av stor verdi for oss. Seks nye barn ble tatt inn i 2011 og samlet er det 16 barn fordelt på sju familier. Offentlig støtte til driften utgjorde i 2011 kr 15,1 millioner. Kostnadene utgjorde kr 16,5 millioner.

De gode erfaringene fra Bergen utgjorde et viktig grunnlag for styrets beslutning i 2011 om utvikling av et nytt SOS-program i Norge.

I fjorårets årsberetning redegjorde styret for et vedtak i Skattedirektoratet som gikk ut på at ideelle organisasjoners tiltak for å gi barn omsorg, ikke gir rett til momskompensasjon – i motsetning til for eksempel etablering av omsorgsboliger for eldre, private sykehjem osv. I 2011 fikk SOS-barnebyer meddelelse om at denne beslutningen ikke ville ha tilbakevirkende kraft, og at vi derfor ikke måtte betale moms for byggingen av barnebyen i Bergen. Hvorvidt momsrefusjon vil gjelde for et nytt SOS-program i Norge, er ikke endelig avklart politisk.

INNSAMLINGSVIRKSOMHET

I 2011 fikk SOS-barnebyer 9 986 nye fadderskap, slik at vi ved årsskiftet 2011/2012 hadde 98 444 fadderskap. Ved forrige årsskifte var tallet 96 837 fadderskap.

I tillegg til inntektene fra det store antall faddere, har SOS-barnebyer Norge 140 000 givere som bidrar på regelmessig basis.

Et filantropisk engasjement er under god fremvekst i Norge og i de senere årene har dette ført til flere store gaver til SOS-barnebyer. Slike donasjoner har hatt svært stor be-

FOTO: SOS-ARKIV

tydning, og gjør det mulig for oss å hjelpe enda flere barn gjennom våre programmer.

I 2011 mottok vi hele 22,5 millioner i arv og testamentariske gaver. Dette er nesten tre ganger så mye som året før. Det har vært en jevn vekst i testamentariske gaver til SOS-barnebyer. Som en følge av dette ble det i 2011 for første gang gjennomført en kampanje for å synliggjøre muligheten til å testamentere til SOS-barnebyer. Kampanjen var i hovedsak rettet mot SOS-barnebyers eksisterende givere, og responsen har vært positiv.

I mange norske lokalsamfunn er det et sterkt engasjement for SOS-barnebyer, som viser seg gjennom både frivillig innsats og aktiviteter gjennomført av mer enn 1200 skoler og barnehager. I desember i fjor deltok 1030 klasser på Omvendt Julekalender, noe som er ny rekord. Dette adventskonseptet gir SOS-barnebyer mye synlighet i både lokale, regionale og riksdekkende medier. Totalt bidro frivillige, skoler og barnehager med rundt 16 millioner kroner til drift og nybygging av SOS-barnebyer verden over. I tillegg utgjør lokal synlighet 80 prosent av SOS-barnebyers totale medieomtale.

SKAGEN Fondene er en av SOS-barnebyers hovedsamarbeidspartnerne til SOS-barnebyer. SKAGEN har valgt å knytte seg til humanitære organisasjoner i sin sponsorportefølje, og konsentrere seg om sosiosponsing. Bedriften har reagert på at skattereglene tilsynelatende ikke anvendes likt for eksempel til sosiosponsing og sponsing av idrett og kultur. SKAGEN har utfordret skattemyndighetenes syn på dette og vant i Tingretten. Denne viktige, prinsipielle saken skal opp i Høyesterett i 2012. SOS-barnebyer setter stor pris på at enkeltgivere har kapasitet og ressurser til å følge denne type viktige spørsmål gjennom rettsapparatet. Det kan skape grobunn for fremtidige, vesentlige regelendringer som vil være av stor betydning for en organisasjon som SOS-barnebyer.

Postkodelotteriet er en lotteriform gjennomført med stor suksess i Sverige, Nederland og Storbritannia. SOS-barnebyer er blant organisasjonene som står bak en søknad om

igangsettelse av et slikt lotteri i Norge. Lotteritilsynet har avgitt en positiv vurdering, og spørsmålet om tillatelse til å komme i gang er til behandling i Kulturdepartementet.

HR OG ADMINISTRASJON

Pr 31.12.11 var det 60 faste stillinger ved SOS-barnebyers sekretariat i Oslo. Ved forrige årsskifte var det 50 ansatte. I tillegg var det seks ansatte ved barnebyen i Bergen samt 19 oppdragstakere (fosterforeldre).

Sekretariatet ledes av generalsekretær Svein Grønnern. SOS-barnebyers administrative ledelse består av to menn og fem kvinner.

ORGANISERING – HR

SOS-barnebyer var i 2010 gjennom en omfattende strategiprosess for perioden frem til og med 2016. Dette er blitt fulgt opp i 2011 med et organisasjonsutviklingsprosjekt i SOS-barnebyers sekretariat. I Strategi 2016 lå også etablering av HR som et administrativt hovedområde. Dette ble gjennomført i 2011.

I henhold til lover og forskrifter fører stiftelsen oversikt over totalt sykefravær blant de ansatte. Sykefraværet for 2011 var 5,04 prosent (6,1 prosent for 2010) som tilsvarer 673 dagsverk. SOS-barnebyer er tilsluttet avtalen om et inkluderende arbeidsliv.

STIFTELSEN SOS-BARNEBYER

Styret legger stor vekt på en forsvarlig og langsiktig innret-

tet økonomistyring og -kontroll. SOS-barnebyer deltar aktivt så vel i den internasjonale SOS-organisasjonen som i arbeidet i mottagerlandene for å følge de innsamlede midler og se til at de blir riktig brukt.

Takket være den enorme givergleden som har blitt SOS-barnebyer til del i mange år, har stiftelsen kunnet påta seg et større finansieringsansvar for SOS-barnebyers programmer ute i verden. Styret ønsker at vi skal kunne opprettholde våre forpliktelser også i økonomisk usikre tider og har derfor vedtatt at stiftelsen til enhver tid skal ha tilstrekkelige reserver for å kunne imøtekomme eventuelle svingninger i inntekter, valutakurser eller lokale driftskostnader. Styret er opptatt av å sikre barna en trygg og stabil oppvekst på langsiktig basis.

Styret har ikke kjennskap til inntrådte forhold som påvirker bedømmelsen av regnskapet for 2011. Regnskapet er avgitt under forutsetning om fortsatt drift.

I 2011 opplevde stiftelsen ingen skader eller ulykker. Stiftelsens virksomhet forurenser ikke miljøet.

Stiftelsen arbeider aktivt for å fremme diskrimineringslovens formål om å sikre like muligheter og rettigheter, og for å hindre diskriminering på grunn av etnisk og nasjonal opprinnelse, religion og livssyn.

Styret vil uttrykke stor takk til de ansatte i SOS-barnebyer Norge for nok et år med meget solid innsats. Denne takken går også til de som er direkte engasjert i arbeidet for barn i SOS-barnebyen i Bergen.

Oslo, 31. desember 2011

Oslo, 20. april 2012

Halvor Stenstadvold

Elisabeth Grieg

Kari Nordheim-Larsen

Erling Lae

Aagot Skjeldal

Ingrid Hallan

Nina Edholm

Svein Grønnern
generalsekretær

SOS
BARNEBYER
Et trygt hjem for alle barn

GI ALLE BARN ET HJEM OG EN TRYGG OPPVEKST

AKTIVITETSREGNSKAP 31.12.2011

ANSKAFFELSE AV MIDLER	2011 TNOK	2010 TNOK	NOTE
TILSKUDD			
Offentlig støtte og andre tilskudd	23 315	15 558	2
Sum tilskudd	23 315	15 558	
INNSAMLEDE MIDLER OG GAVER			4
Fadderbidrag og gaver til fadderbarn	268 662	267 881	
Aksjonsinntekter	58 768	75 262	
Øremerkede prosjektbidrag	72 854	70 903	
Vennebidrag (fast giverordning)	9 576	9 981	
Arv og testamentariske donasjoner	22 525	8 734	
Andre bidrag	4 273	4 159	
Sum innsamlede midler og gaver	436 658	436 920	
AKTIVITETER SOM SKAPER INNTEKTER			
Salgs- og sponsorinntekter	7 930	8 103	
Inntekter til barnebyen i Bergen	15 616	13 465	
Sum aktiviteter som skaper inntekter	23 546	21 569	
Finans- og investeringsinntekter	7 427	9 143	3
Sum anskaffelse av midler	490 946	483 189	4
FORBRUK AV MIDLER			
Kostnader til anskaffelse av midler	-77 595	-76 986	5
KOSTNADER TIL FORMÅL			
Til prosjekter	-332 724	-340 150	12
Driftskostnader internasjonale program	-37 992	-27 283	
Driftskostnader nasjonale program	-17 096	-16 182	
Sum kostnader til formål	-387 812	-383 615	
Administrasjonskostnader	-9 510	-9 671	6
Sum forbrukte midler	-474 917	-470 272	
ÅRETS AKTIVITETSRESULTAT	16 029	12 917	
Overført til / fra annen formålskapital	-16 029	-12 917	11
Administrasjonsprosent (av forbrukte midler)	2,0 %	2,1 %	7
Formålsprosent (av forbrukte midler)	81,7 %	81,6 %	7
Innsamlingsprosent	82,2 %	82,4 %	7

BALANSE 31.12.2011

EIENDELER:	2011 TNOK	2010 TNOK	NOTE
ANLEGGSMIDLER:			
INVENTAR, UTSTYR OG EIENDOMMER			
It-utstyr	6 426	3 639	8
Barneby Bergen	31 304	31 304	8
Leilighet Bergen	3 068	3 068	8
Sum inventar, utstyr og eiendommer	40 798	38 011	
FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER			
Pensjonsforpliktelser	1 130	1 267	
Sum finansielle anleggsmidler	1 130	1 267	
Sum anleggsmidler	41 928	39 278	
OMLØPSMIDLER			
FORDRINGER			
Andre fordringer	2 028	3 383	
Sum kortsiktige fordringer	2 028	3 383	
INVESTERINGER			
Markedsbasert aksjer/aksjefond	6 956	8 981	3
Andre plasseringer	207 886	200 268	3
Sum investeringer	214 842	209 249	
BANKINNSKUDD, KONTANTER O.L			
Innskudd av fadder-, gave- og prosjektmidler	173 464	132 064	9, 12
Sum bankinnskudd, kontanter o.l	173 464	132 064	
Sum omløpsmidler	390 334	344 695	
SUM EIENDELER	432 262	383 973	

FORMÅLSKAPITAL, FORPLIKTELSER OG GJELD:			
FORMÅLSKAPITAL			
Stiftelseskapital	6 000	6 000	10
Formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner	2 126	2 126	10
Formålskapital med selvpålagte restriksjoner	20 652	20 652	10
Annen formålskapital	127 151	111 122	10
Sum formålskapital	155 929	139 900	
AVSETNING TIL FORPLIKTELSER			
Fadder- og andre bundne midler	60 771	62 348	11
Avsatt til norskfinansierte prosjekter	98 146	76 139	11
Prosjektmidler SOS-barnebyer	93 799	83 560	11
Sum avsetning til forpliktelser	252 716	222 047	
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld	14 323	5 918	
Gjeld offentlig støtte	2 452	10 131	2
Skyldige offentlige avgifter	3 483	3 055	9
Annen kortsiktig gjeld	3 359	2 921	12
Sum kortsiktig gjeld	23 617	22 026	
SUM FORMÅLSKAPITAL, FORPLIKTELSER OG GJELD	432 262	383 973	

NOTE 1. REGNSKAPSPRINSIPPER

Fra og med regnskapsåret 2007 følger SOS-barnebyer god regnskapskikk for ideelle organisasjoner. Dette betyr at årsregnskapet presenteres i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner. Årsregnskapet består av aktivitetsregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noter.

NOTE 2. TILSKUDD

Tilskudd inntektsføres i den periode de er bevilget til. Fra og med 2007 føres tilskudd opp som tilskuddsgjeld, og inntektsføres først når midlene blir brukt. Forbruk i programmene bekreftes av rapporter mottatt fra SOS-barnebyer Internasjonal. Dersom hele eller deler av tilskuddet ikke er brukt i perioden må dette tilbakebetales.

INNTEKSTSFØRT	2010	2011
Norad, rammeavtale	12 000	14 000
Norad, utdeling i tilknytning til faddergalla	2 675	7 325
UD midler	327	1 375
Helse- og omsorgsdepartementet	518	614
Barentssekretariatet	38	0
Sum tilskudd:	15 558	23 315

Mottatte offentlige tilskudd i 2011 utgjorde TNOK 15 633. Ikke inntektsførte tilskudd gjelder følgende:

UD midler	1 997	Tilskuddet skal benyttes for perioden 2010-2012
Helse og omsorgsdepartementet	150	Ubrukte midler som skal tilbakebetales
Opptjente renter	305	Skal overføres respektive tilskuddsgiver
Sum:	2 452	

Tilskudd fra det offentlige godskrives egen rentebærende konto. SOS-barnebyer har egen bankkonto for henholdsvis Norad, UD og Helse og omsorgsdepartementet. Opptjente renter inneværende år føres som tilskuddsgjeld og overføres offentlig giver påfølgende år.

NOTE 3: FINANSPOSTER OG AVKASTNING

SOS-barnebyers finansforvaltning baserer seg på trygge plasseringer med begrenset risiko. Status for Stiftelsens finansplasseringer pr. 31.12.2011 vises under. Samlet nettoavkastning på finansplasseringer i 2011 er TNOK 4 688. Resterende beløp er hovedsakelig avkastning på bankinnskudd.

VERDI	01.01.11	31.12.11
Aksjefond Banco Humanfond *)	8 976	6 940
Pengemarked - og høyrentefond	183 512	188 945
Obligasjonsfond	10 165	10 697
Andre plasseringer	6 596	8 259
Sum:	209 249	214 842

*) SOS-barnebyer har siden oppstart fått tildelt til sammen TNOK 3.140 fra dette fondet.

NOTE 4: ANSKAFFELSE AV MIDLER

Over 90 % av inntektene kommer fra privatmarkedet. Dette inkluderer gaver og bidrag fra næringslivet.

NOTE 5: KOSTNADER KNYTTET TIL ANSKAFFELSE AV MIDLER

KOSTNADER PR. KOSTNADSART	2010	2011	Endring i %
Personalkostnader	13 107	14 418	10 %
Kontor- og felleskostnader (andel husleie, IKT etc) *)	11 129	12 430	12 %
Markedsføringskostnader	52 750	50 747	-4 %
Sum kostnader knyttet til anskaffelse av midler:	76 986	77 595	1 %
*) <i>Fordelte felleskostnader. Alle felleskostnader er fordelt forholdsmessig basert på antall ansatte i de enkelte ansvarsområder/avdelinger. De kostnader som inngår her er felles kostnader for husleie, IKT, kontorutstyr og rekvisita. Personalkostnader for generalsekretær og avdelinger for HR, økonomi, IKT og giverservice er fordelt på samme måte.</i>			

NOTE 6: ADMINISTRASJONSKOSTNADER

	2010	2011	Endring i %
Personalkostnader	4 092	4 316	5 %
Andre kostnader inkl. fordelte felleskostnader *)	5 579	5 194	-7 %
Sum administrasjonskostnader:	9 671	9 510	-2 %

NOTE 7: ADMINISTRASJONSPROSENT / FORMÅLSPROSENT / INNSAMLINGSPROSENT

Administrasjonskostnader er direkte kostnader knyttet til avdelinger som ikke driver med inntektsskapende aktiviteter eller aktiviteter for å oppfylle formålet, samt disse avdelingers andel av felleskostnader. Administrasjonsprosent er beregnet som administrasjonskostnader delt på sum forbrukte midler. Formålsprosent er beregnet som kostnader til formål delt på sum forbrukte midler. Innsamlingsprosent er sum innsamlede midler minus kostnader knyttet til innsamling delt på sum innsamlede midler.

NOTE 8: ANLEGGSMIDLER

	2010	2011
IT-UTSTYR		
Anskaffelseskost p.r 01.01.2011		5 347
Tilgang		4 402
Avgang		0
ANSKAFFELSESKOST		9 749
Akkumulerte avskrivninger		-3 323
Bokført verdi pr. 31.12.2011		6 426
Årets avskrivninger		1 615
Økonomisk levetid 5 år	Investeringer før 01.01.2011	
Økonomisk levetid 3 år	Investeringer etter 01.01.2011	
Avskrivningsplan Lineær	Avskrivningsplan	
EIENDOM		
Barneby i Bergen *)	31 304	31 304
Leilighet i Bergen	3 068	3 068
*) <i>Investeringen er vurdert til kostpris redusert for innsamlede midler og offentlig støtte fra Husbanken. Barnebyen avskrives ikke.</i>		
Kostpris investering		55 046
Refusjon Husbanken		-11 153
Innsamlede midler til bygging		-12 589
Bokført verdi pr. 31.12.2011:		31 304
<i>Barnebyen har vært i drift siden 2008.</i>		

NOTE 9: SPERRETE/BUNDNE BELØP I BANK

Til dekning av husleie er et beløp på TNOK 1 945 sperret i bank. Beløp til dekning av skattetrekk står bundet på egen bankkonto.

NOTE 10: FORMÅLSKAPITAL

	Saldo pr. 01.01.2011	Tilført fra frie midler	Saldo pr. 31.12.2011
Stiftelseskapital / Grunnkapital	6 000	0	6 000
Formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner (tidl. spes. gavemidl.)	2 126	0	2 126
Formålskapital med selvpålagte pålagte restriksjoner	20 652	0	20 652
Annen formålskapital (tidl. driftsfond)	111 122	16 029	127 151
Sum formålskapital	139 900	16 029	155 929

FORMÅLSKAPITAL MED EKSTERNT PÅLAGTE RESTRIKSJONER

Beløpet består av 11 testamentariske gaver som ble gitt til Stiftelsen SOS-utdanningsfond før år 2000. For samtlige av beløpene gjelder at det kun er avkastningen som kan brukes og at opprinnelig kapital skal stå urørt. Stiftelsen SOS-utdanningsfond ble slått sammen med Stiftelsen SOS-barnebyer Norge med virkning fom 01.01.2004.

FORMÅLSKAPITAL MED SELVPÅLAGTE RESTRIKSJONER

Beløpet ble bevilget av stiftelsens styre i 2007 til bruk for inndekning av forpliktelser knyttet til programmer der Norad bidrar med delfinansiering. Det har hittil ikke vært behov for å benytte disse midlene.

NOTE 11: AVSETNING TIL FORPLIKTELSE

	Saldo pr. 01.01.2011	Tilført i 2011	Brukt i 2011	Saldo pr. 31.12.2011
Faddermidler	62 348	150 930	-152 508	60 771
Avsatt til norskfinansierte prosjekter	76 139	78 221	-56 214	98 146
Spesielle prosjektbidrag	83 560	103 573	-93 334	93 799
Sum fadder- og prosjektmidler	222 047	332 724	-302 056	252 716

SPESIELLE PROSJEKTER

Stiftelsen har forpliktelser om å dekke årlige driftskostnader for prosjekter som er finansiert i sin helhet av SOS-barnebyer Norge. I tillegg har man påtatt seg drift av et antall sosialsentere hvorav de fleste er i Afrika. For år 2012 er denne driftsforpliktelse beregnet til ca.161 mill. kroner. Dette beløpet dekker driften av 184 prosjekter/programmer.

Ved utgangen av 2011 har stiftelsen til sammen TNOK 400.519 som kan benyttes til dekning av programforpliktelser. SOS-barnebyers forpliktelser til prosjekter i utlandet er normalt i USD eller EUR.

NOTE 12: FADDERBARNKONTI

SOS-barnebyer forvalter midler avsatt på egne konti til fordel for navngitte fadderbarn. Samlet beløp innestående på fadderbarnkonti pr. 31.12.2011 var TNOK 557.

Fullstendig regnskap inkl. kontantstrømsoppstilling kan fås ved henvendelse til vårt kontor v/avd. Giverservice.

REVISJONSBERETNING

Tel: 23 11 91 00
Fax: 23 11 91 01
www.bdo.no

BDO AS
Munkedamsveien 45
Postboks 1704 Vikå
0121 Oslo

Til styret i
Stiftelsen SOS-barnebyer Norge

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Stiftelsen SOS-barnebyer Norge som viser et positivt aktivitetsresultat på kr 16 029 000. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2011, aktivitetsregnskap og kontantstrømsoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for stiftelsens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Stiftelsen SOS-barnebyer Norge per 31. desember 2011 og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, 20. april 2012

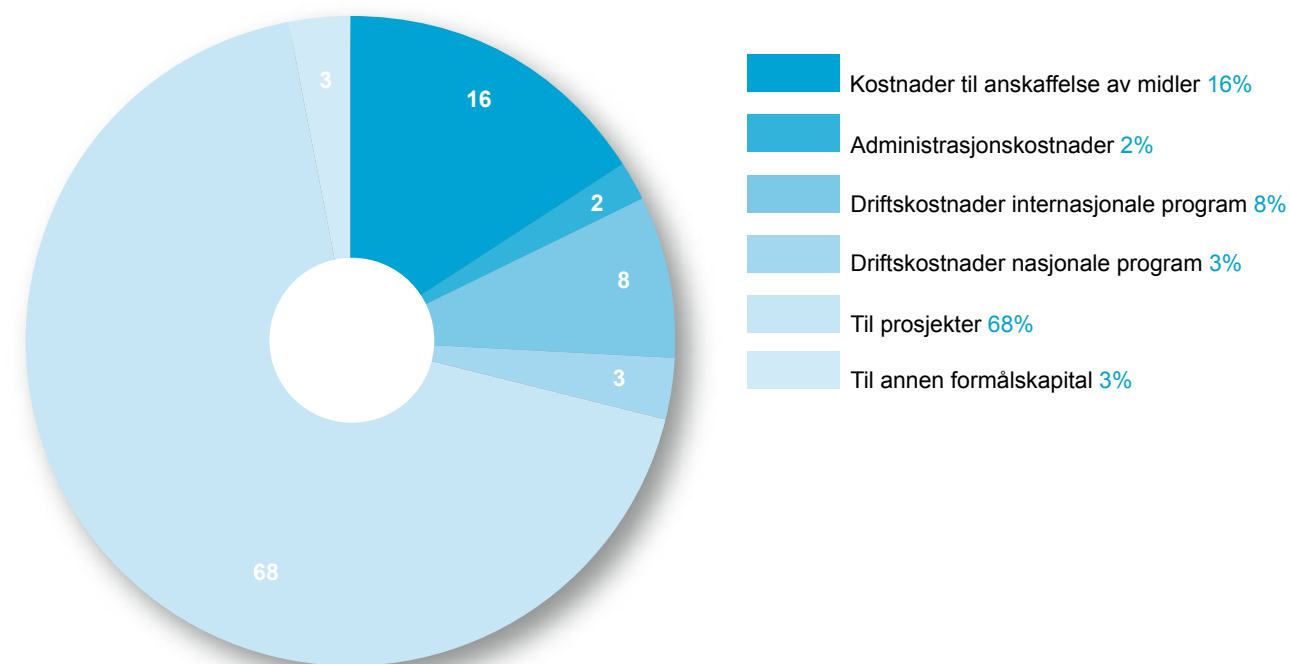
BDO AS

Kjetil Riveksrud

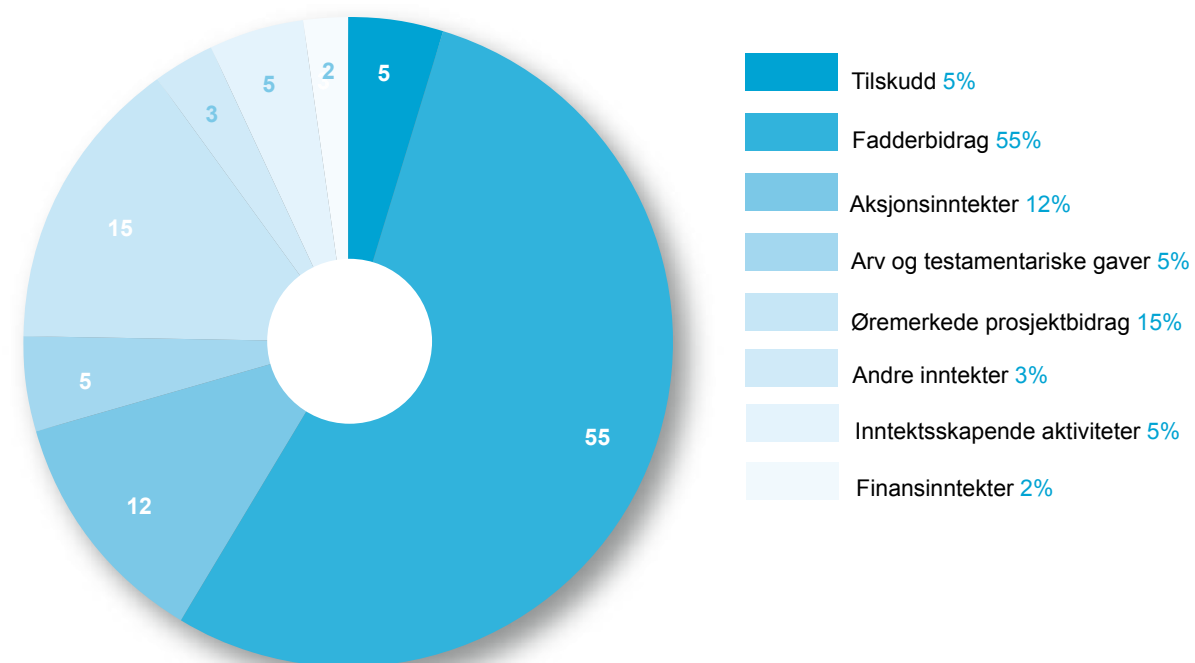
Kjetil Riveksrud

Partner-statsautorisert revisor

FORBRUK AV MIDLER

INNTEKTER

TOTALT

2120 SOS-PROGRAM HJELPER
2 262 700 BARN OG FAMILIER

- OMSORG**
- 518 SOS-barnebyer og 392 SOS-ungdomshus for 80 237 barn og unge.
 - 607 SOS-familieprogram for 430 447 barn og deres familier

- UTDANNING**
- 229 SOS-barnehager for 23 082 barn
 - 186 SOS-skoler for 109 340 elever
 - 103 SOS-yrkesopplæringscentre for 26 254 elever

- HELSE**
- 72 SOS-medisinske sentre behandler 455 607 pasienter

- NØDHJELP**
- 13 SOS-nødhjelpsprogram hjelper 1 137 733 mennesker

EUROPA

340 SOS-PROGRAM HJELPER
152 462 BARN OG FAMILIER

- OMSORG**
- 183 SOS-barnebyer for 7356 barn og unge
 - 126 SOS-familieprogram for 140 694 barn og deres familier

- UTDANNING**
- 20 SOS-barnehager for 690 barn
 - 1 SOS-skole for 283 elever
 - 9 SOS-yrkesopplæringscentre for 3373 elever

- HELSE**
- 1 SOS-medisinsk senter behandler 66 pasienter

AFRIKA

716 SOS-PROGRAM HJELPER
692 702 BARN OG FAMILIER

- OMSORG**
- 222 SOS-barnebyer for 22 435 barn og unge
 - 167 SOS-familieprogram for 96 282 barn og deres familier

- UTDANNING**
- 127 SOS-barnehager for 13 648 barn
 - 111 SOS-skoler for 52 647 elever
 - 31 SOS-yrkesopplæringscentre for 6783 elever

- HELSE**
- 55 SOS-medisinske sentre behandler 393 600 pasienter

- NØDHJELP**
- 3 SOS-nødhjelpsprogram hjelper 107 307 mennesker

ASIA

610 SOS-PROGRAM HJELPER
1 227 386 BARN OG FAMILIER

- OMSORG**
- 276 SOS-barnebyer for 34 554 barn og unge
 - 141 SOS-familieprogram for 88 487 barn og deres familier

- UTDANNING**
- 76 SOS-barnehager for 8301 barn
 - 60 SOS-skoler for 46 662 elever
 - 39 SOS-yrkesopplæringscentre for 7424 elever

- HELSE**
- 12 SOS-medisinske sentre behandler 34 961 pasienter

- NØDHJELP**
- 6 SOS-nødhjelpsprogram hjelper 1 004 997 mennesker

AMERIKA

453 SOS-PROGRAM HJELPER
190 099 BARN OG FAMILIER

- OMSORG**
- 128 SOS-barnebyer for 15 555 barn og unge
 - 173 SOS-familieprogram for 105 094 barn og deres familier

- UTDANNING**
- 6 SOS-barnehager for 443 barn
 - 14 SOS-skoler for 7748 elever
 - 24 SOS-yrkesopplæringscentre for 8674 elever

- HELSE**
- 4 SOS-medisinske sentre behandler 26 980 pasienter

- NØDHJELP**
- 4 SOS-nødhjelpsprogram hjelper 25 429 mennesker

SOS-barnebyer har over 60 års erfaring innen barneomsorg og arbeider uavhengig av nasjonalitet, kultur og religion i 133 land og territorier over hele verden.

Albania
Algeri
Angola
Argentina
Armenia
Australia
Aserbajdsjan
Bangladesh
Belgia
Benin
Bolivia
Bosnia og Herzegovina
Botswana
Brasil
Bulgaria
Burkina Faso
Burundi
Canada
Chad
Chile
Colombia
Costa Rica
Danmark

Den Sentralafrikanske
Republikk
Dominikanske Republikk
Equador
Egypt
Ekvatorial Guinea
El Salvador
Elfenbenskysten
England
Estonia
Etioopia
Filippinene
Finland
Frankrike
Fransk Polynesia
Gambia
Georgia
Ghana
Guatemala
Guinea
Guinea-Bissau
Haiti
Hellas

Honduras
Hungary
Hviterussland
Island
India
Indonesia
Israel
Italia
Jamaica
Japan
Jordan
Kambodsja
Kamerun
Kapp Verde
Kasakstan
Kenya
Kina
Kirgistan
Kongo
Kosovo
Kroatia
Kyrops
Laos

Latvia
Lebanon
Lesotho
Liberia
Litauen
Luxemburg
Madagaskar
Makedonia
Malawi
Mali
Marokko
Mauritius
Mexico
Mongolia
Mosambik
Namibia
Nepal
Nederland
Nicaragua
Niger
Nigeria
Norge
Pakistan

Palestina
Panama
Paraguay
Peru
Poland
Portugal
Romania
Russland
Rwanda
Senegal
Serbia
Sierra Leone
Somalia
Somaliland
Sør-Afrika
Sør-Korea
Sør-Sudan
Spania
Sri Lanka
Sudan
Sverige
Sveits
Swaziland

Syria
Taiwan
Tanzania
Thailand
Tjekkia
Togo
Tunis
Tyrkia
Tyskland
Uganda
Ukraina
USA
Uruguay
Uzbekistan
Venezuela
Vietnam
Zambia
Zimbabwe
Østerrike

